

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, declarat de avocata Aurelia Mîrzîncu, în numele inculpatului

Mihailov Ruslan XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> 30.12.2020 - 18.02.2021,
<i>instanța de apel:</i>	11.03.2021 - 30.06.2021,
<i>instanța de recurs:</i>	06.10.2021 - 10.11.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 18 februarie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Mihailov Ruslan a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare, *cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.*

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei conform sentinței Judecătoriei Orhei din 09.09.2019, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 6 luni închisoare, *cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis*, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport până la 25.09.2022.

În temeiul art. 90 Cod penal, *executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat*, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

2. Instanța de fond a constatat că la 14 decembrie 2020, aproximativ orele 17.20, inculpatul Mihailov R., fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, conducea mijlocul de transport „Hyundai Accent”, n.î. XXXXXX. Deplasându-se pe str. Chișinăului, or. Anenii Noi, a fost stopat de către angajații de poliție pentru verificare și examinare medicală privind gradul de ebrietate alcoolică. Conform testării alcoolscopice, în aerul expirat de ultimul, s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,76 mg/l de alcool, ce constituie potrivit art. 134¹² alin. (3) Cod penal, stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Dat fiind că aceste probe dovedesc integral vinovăția inculpatului, acțiunile lui urmează a fi încadrate pe art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 85 alin. (1) Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 1 an, că beneficiază de reducerea pedepsei conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se caracterizează pozitiv, are un copil minor la întreținere, ca circumstanță atenuantă fiind reținută recunoașterea vinovăției, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru acțiuni similare și, fiind privat de dreptul de a conduce, a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, că nu este la prima abatere de la lege, că scopul pedepsei este de reeducare socială a inculpatului și motivul siguranței în trafic, impunerii unei prudențe sporite în conducerea mijloacelor de transport care reprezintă izvoare de pericol sporit, educării în acest sens a participanților la trafic, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin aplicarea pedepsei închisorii, cu suspendarea condiționată a executării ei, conform art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Dorel Zatic, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa în baza art. 264¹ alin. (4), 85 alin. (1) Cod penal de 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport până la 25.09.2022, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța de judecată prin aplicarea pedepsei neprivative de libertate diminuează factorul de abținere de la comiterea unor asemenea infracțiuni de către alte persoane și chiar de către inculpat, care a comis de trei ori aceeași infracțiune, existând în continuare riscul săvârșirii de noi infracțiuni, în cazul aflării lui în libertate.

Or, era corect să se conștientizeze pericolul social sporit pe care l-a creat inculpatul, conducând în stare de ebrietate mijlocul de transport pe drumul public, punând în pericol nu numai viața sa, dar și viața celorlalți participanți la trafic.

De asemenea, inculpatul anterior a fost condamnat de mai multe ori pentru infracțiuni intenționate, inclusiv prin sentința Judecătoriei Orhei din 09.09.2019, în

baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal și, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, a condus iarăși unitatea de transport în stare de ebrietate, împrejurări în care corectarea lui poate avea loc numai cu privarea de libertate.

Prima instanță i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, ce determină consecința de neasigurare a scopului pedepsei penale, și anume, reeducarea inculpatului, restabilirea ordinii de drept și, din contra, într-un mod tacit, va încuraja inculpatul să comită fapte analogice pe viitor, conștientizând că în rezultatul comiterii lor, în limite legale, nu survine o pedeapsă aspră care să-l limiteze în drepturi sau să atragă după sine alte consecințe coercitive.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Mihailov Ruslan, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 6 luni închisoare.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea pedepsei neexecutate conform sentinței Judecătoriei Orhei din 09.09.2019, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, până la 25.09.2022, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a conchis că suspendarea condiționată a executării pedepsei este echitabilă și va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de fond nu a luat în considerare că inculpatul anterior a fost condamnat de mai multe ori pentru infracțiuni intenționate, iar prin sentința Judecătoriei Orhei din 09.09.2019, a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal și, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, a condus iarăși unitatea de transport în stare de ebrietate, circumstanțe în care corectarea lui este posibilă doar cu privarea temporară de libertate.

Aplicarea art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra, că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora. Mai mult, lexemul „poate” din textul art. 90 alin. (1) Cod penal, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Deci, instanța de fond neîntemeiat a conchis că împrejurările ce vizează personalitatea inculpatului sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, or, deși inculpatul nu s-a eschivat de la examinarea cauzei penale și a recunoscut vina, acesta, anterior fiind condamnat, a săvârșit o nouă infracțiune, ce denotă că i s-a acordat șansa de a se corija și a demonstra că cele comise constituie un incident în biografia lui, însă, în final, acestea au fost ignorate, el săvârșind o nouă infracțiune cu intenție.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se sancționează cu pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an, prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind stabilite noi limite de la 134 la 160 de ore de muncă neremunerată în

folosul comunității sau închisoare de la 3 până la 8 luni, că acesta se caracterizează pozitiv, ca circumstanță atenuantă fiind reținută recunoașterea vinovăției, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru acțiuni similare.

Astfel, din analiza circumstanțelor cauzei, personalității inculpatului, precum și comportamentul lui în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile și personalitatea acestuia, se constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare.

Or, anume pedeapsă cu executare, pe un termen de 6 luni închisoare, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, pedeapsă stabilită fiind aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise, cât și personalității acestuia.

Prin urmare, pedeapsa cu închisoare este echitabilă, va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința acestuia, este inoportună, în situația în care, el nu este la prima abatere de la lege penală, reeducarea și încadrarea lui fiind posibilă numai prin privarea temporară a acestuia de libertate.

5. Avocata Aurelia Mîrzîncu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a invocat că inculpatul și-a recunoscut vina pe deplin și s-a căit sincer de cele comise, a cooperat activ cu organele de urmărire penală, *anterior nu a fost judecat, este pensionar.*

Deoarece, inculpatul a recunoscut pe deplin vina, iar cauza a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, urmează a fi menținută sentința instanței de fond, or, instanța de apel nu a luat în considerație că el are la întreținere un copil minor și se caracterizează pozitiv.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede temeiurile că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, în cazul în care apărarea nici nu a declarat apel, și care ar fi erorile de drept și esența că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4., din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, 85 alin. (1) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că, inculpatul a comis o infracțiune ușoară, a recunoscut vina și s-a căit, se caracterizează pozitiv, întreține un copil minor, a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, dar în cazul în care în rechizitoriu este indicată ca circumstanță care agravează răspunderea: „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru acțiuni similare”, că anterior a mai fost condamnat, inclusiv pentru infracțiuni similare, însă nu s-a corectat și a continuat comiterea faptelor infracționale, iar pedepsele ce i-au fost aplicate s-au dovedit a fi ineficiente, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurent, menținerea sentinței prin care executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat în temeiul art. 90 Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 4. din decizie).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei

instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea atacată cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocata Aurelia Mîrzîncu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, în privința inculpatului Mihailov Ruslan XXXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 10 decembrie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico